Дыягнаставанне ступені этнічнасці будучых спецыялістаў сацыяльнай сферы як перадумовы іх паспяховай прафесійнай дзейнасці (на прыкладзе Віцебскага рэгіёна)

А.Л. Міхайлава

Установа адукацыі "Беларускі дзяржаўны педагагічны ўніверсітэт імя Максіма Танка"

Прафесійная дзейнасць спецыялістаў сацыяльнай сферы, непасрэдна звязаная з аказаннем сацыяльна значных паслуг, вымагае іх кантактаваць з прадстаўнікамі розных этнічных груп. Паспяховасць іх дзейнасці будзе залежыць не толькі ад узроўню прафесіяналізму, але і ад ступені ўласнай этнічнасці, што развівалася з маленства ва ўмовах мікрасоцыуму. Ступень развіцця этнічнасці дазволіць спецыялістам сацыяльнай сферы паспяхова працаваць ва ўмовах поліэтнічнага соцыуму.

Мэта артыкула— вызначыць ступень этнічнасці будучых спецыялістаў сацыяльнай сферы, якія навучаюцца па спецыяльнасцях "Сацыяльная педагогіка" і "Сацыяльная работа".

Матэрыял і метады. Вызначэнне ступені этнічнасці будучых спецыялістаў сацыяльнай сферы праводзілася на факультэце сацыяльнай педагогікі і псіхалогіі Віцебскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя П.М. Машэрава пры дапамозе аўтарскага дыягнастычнага інструментарыю. Рэспандэнтамі з'явіліся студэнты, якая навучаюцца вочна па спецыяльнасцях "Сацыяльная педагогіка" і "Сацыяльная работа" ў колькасці 120 чалавек.

Вынікі і іх абмеркаванне. Этнічнасць асобы паказвае яе прыналежнасць да пэўнай этнічнай групы або супольнасці праз сукупнасць такіх характарыстык, як успрыняцце сябе ў якасці прадстаўніка этнічнай групы і ўсведамленне сваёй адметнасці, наяўнасць пераемнай сувязі паміж пакаленнямі сваякоў, веданне і выкарыстанне этнапедагагічных сродкаў выхавання. Пры дапамозе распрацаванага тэста-апытальніка намі была вызначана агульная ступень этнічнасці будучых спецыялістаў сацыяльнай сферы, а таксама праведзены індывідуальны аналіз па вышэйзгаданых этнадыферэнцыяльных прыкметах. Зыходзячы з вынікаў дыягнаставання студэнтаў, што навучаюцца па спецыяльнасцях "Сацыяльная педагогіка" і "Сацыяльная работа", нізкі ўзровень этнічнасці назіраецца ў 8% рэспандэнтаў, сярэдні — у 62%, высокі — у 30%.

Заключэнне. Трэцяя частка студэнтаў, валодаючы высокім узроўнем этнічнасці, практычна гатовая да работы ў полікультурным соцыуме. Аднак большасці студэнтаў неабходна павышаць ступень уласнай этнічнасці ва ўмовах ВНУ, што вымагае распрацоўку і апрабацыю спецыяльнага курса.

Ключавыя словы: этнічнасць, дыягнаставанне ступені этнічнасці, спецыяліст сацыяльнай сферы, прафесійныя кампетэнцыі.

Diagnosis of the Degree of Ethnicity of Would-be Social Sphere Specialists as a Prerequisite for their Successful Professional Activity (on the Example of Vitebsk Region)

A.L. Mikhailova

Educational Establishment "Belarusian State Pedagogical Maxim Tank University"

The professional activities of specialists in social sphere, which are directly related to the provision of socially important services, mean their contact with representatives of different ethnic groups. The success of their activities will depend not only on the level of professionalism, but also on the degree of their own ethnicity, which developed from childhood in the microsocium. The degree of ethnicity development will allow specialists in social sphere to work successfully in a multicultural society.

The purpose of the article is to determine the degree of ethnicity of would-be specialists in social sphere, who major in Social Education and Social Work.

Material and methods. The identification of the degree of ethnicity of would-be specialists in social sphere was held at the Faculty of Social Education and Psychology of Vitebsk State P.M. Masherov University with the help of the author's diagnostic tools. The respondents were 120 full-time students who major in Social Education and Social Work.

Findings and their discussion. The ethnicity of a person shows their belonging to a certain ethnic group or community through a set of characteristics such as the idea of oneself as a representative of an ethnic group and the awareness of one's own characteristics, the existence of a successive link between generations of relatives, knowledge and the use of ethnapedagical means of education. With the help of the developed test-questionnaire we identified the overall degree of ethnicity of would-be specialists in social sphere and also conducted an individual analysis according to the aforementioned ethnodifferential characteristics. Based on the results of the diagnosis of students majoring in Social Education and Social Work, the low level of ethnicity is observed in 8% of respondents, the average – in 62%, the high – in 30% of respondents.

Conclusion. This means that the third part of the students, having high level of ethnicity, is almost ready to work in a multicultural society. However, most students need to increase the degree of their ethnicity at the University, which involves the development and testing of a special course.

Key words: ethnicity, diagnosing the degree of ethnicity, specialists in social sphere, professional competences.